

Atmintinė deklarantams dėl elektroninio eksporto manifesto naudojimo

(nuo 2022-02-03)

Teikiant elektroninį eksporto manifestą keičiamasi elektroniniais pranešimais su MDAS (žr. Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2009 m. birželio 26 d. įsakymą Nr. 1B-362 „Dėl Elektroninės eksporto deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su eksporto procedūrų vykdymu, mainų taisyklių patvirtinimo“).

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad pripažintas netekusiu galios Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 18 d. įsakymas Nr. 1B-688 „Dėl Elektroninio eksporto manifesto privalomojo naudojimo“.

Todėl Lietuvos Respublikos išvežimo muitinės įstaigoms kartu su prekėmis gali būti pateikiami tiek Eksporto lydintieji dokumentai, tiek nurodomi elektroninių eksporto manifestų MRN.

Tuo atveju, kai po eksporto (reeksporto) procedūros įforminama paskesnė tranzito procedūra (įskaitant ir tranzito operacijas su TIR knygele) elektroninis eksporto manifestas gali būti neteikiamas, tačiau rekomenduojama jį pateikti tais atvejais, kai eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės išgabenamos iš Sąjungos muitų teritorijos atskiromis dalimis per tą pačią Lietuvos Respublikos išvežimo muitinės įstaigą.

Kai eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės išgabenamos iš Sąjungos muitų teritorijos **per tą pačią Lietuvos Respublikos (LR) išvežimo įstaigą** dalimis, kaip viena siunta arba kaip jungtinis krovinys, arba kita transporto priemone, nei deklaruotoji eksporto įstaigoje, turi būti naudojamas elektroninis eksporto manifestas (išvežimo patvirtinimas, kurį elektroninėmis priemonėmis teikia verslas ir kurio duomenys apdorojami MDAS). Eksporto arba reeksporto deklaracija gali būti pateikta (ir prekės išleistos eksportui arba reeksportui) tiek LR, tiek kitų valstybių narių eksporto muitinės įstaigose.

Elektroninis eksporto manifestas visada pateikiamas tik LR išvežimo muitinės įstaigai (SMK IA 329 str. reglamentuota apibrėžtis „išvežimo muitinės įstaiga“).

Jeigu dalis deklaruotų prekių siuntos bus išgabenta per kitą, nei pirmoji, išvežimo muitinės įstaigą, elektroninio eksporto manifesto pateikimo ir įforminimo procesas netaikomas.

Kai deklaruojamos eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės, kurių išgabenimui iš Sąjungos muitų teritorijos bus teikiamas elektroninis eksporto manifestas, ir **eksporto ir išvežimo muitinės įstaigos nesutampa**, tačiau eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės jau išleistos eksporto įstaigoje, tai deklarantas pirmiausiai turi siųsti faktinei išvežimo muitinės įstaigai LR elektroninį pranešimą apie prekių atvykimą (elektroninis pranešimas IE507LT). Deklarantas, gavęs leidimą išgabenti prekes iš Sąjungos muitų teritorijos (elektroninis pranešimas IE525LT), siunčia MDAS elektroninį pranešimą IE547LT.

Elektroniniai pranešimai IE507LT bei IE547LT turi būti teikiami tai pačiai faktinei Lietuvos Respublikos išvežimo muitinės įstaigai.

Elektroninio eksporto manifesto pateikimo ir įforminimo procesas

1 žingsnis (verslo subjekto veiksmas). Gavus Eksporto lydimosius dokumentus (ELD) rekomenduojama patikrinti, ar eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės išleistos eksporto įstaigoje ir eksporto (reeksporto) deklaracijų duomenys yra Eksporto kontrolės sistemoje (ECS). Kai eksporto muitinės procedūros pradedamos ir užbaigiamos LR teritorijoje veikiančiose muitinės įstaigose (eksporto ir išvežimo muitinės įstaigose), operatyvią informaciją apie eksportuojamų prekių judėjimą rasite čia: <https://vls.lrmuitine.lt/vlp/>

Verslo subjektai, gabenantys prekes, kurioms įforminta eksporto muitinės procedūra vienoje ES valstybėje narėje, tačiau jos turi būti išgabentos iš ES muitų teritorijos per kitos ES valstybės narės išvežimo muitinės įstaigą, operatyvią informaciją apie eksportuojamų prekių judėjimą ras čia:

2 žingsnis (verslo subjekto veiksmas): faktinei LT išvežimo įstaigai siunčiamas elektroninis pranešimas apie prekių atvykimą (elektroninis pranešimas IE507LT) kiekvieno eksporto (reeksporto) gabenimo (MRN) atveju atskirai. Atkreipiame dėmesį, kad elektroninis pranešimas IE507LT teikiamas MDAS nurodant tą LT išvežimo muitinės įstaigą, kuriai ir bus vėliau teikiamas elektroninis eksporto manifestas.

Elektroninio pranešimo IE507LT pildymo ypatumai:

Jeigu eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės grupuojamos arba skaidomos (perkraunamos):

- muitinės sandėlio patalpose, tuomet privalo būti užpildyta duomenų grupė *Sandėlio informacija* (duomenų elemento atitikmuo *Muitinės sandėlis* naudojant komercinę programinę įrangą), pasirenkant sandėlio tipą, identifikavimą ir valstybę iš atitinkamų klasifikatorių;
- komerciniame sandėlyje, tuomet duomenų grupė *Sandėlio informacija* (duomenų elemento atitikmuo *Muitinės sandėlis* naudojant komercinę programinę įrangą) nepildoma. Kadangi komerciniai sandėliai neturi jokio kodo, naudojamo MDAS, tuomet rekomenduojame pildyti duomenų grupės *Vieta laukelį Priimtina prekių buvimo vieta atvykstant* (duomenų elemento atitikmuo *Suderinta buvimo vieta* naudojant komercinę programinę įrangą) jame įrašant komercinio sandėlio adresą. Bendrųjų duomenų grupės laukelyje *Prekių atvykimo pranešimo vieta* (duomenų elemento atitikmuo *Vieta* naudojant komercinę programinę įrangą) galima nurodyti miesto, kuriame grupuojamos arba skaidomos prekės, pavadinimą (šių duomenų grupę privaloma užpildyti).

Visais išvardintais atvejais duomenų elemento *Saugojimo požymis* reikšmė turi būti *taip*.

3 žingsnis (verslo subjekto veiksmas): gavus leidimo išgabenti prekes iš Sąjungos muitų teritorijos pranešimą (IE525LT), faktinei LT išvežimo įstaigai siunčiamas elektroninis eksporto manifesto pranešimas (IE547LT), kuris:

- suformuojamas transporto dokumentų, lydėsiančių eksportuojamas (reeksportuojamas) prekes į LT išvežimo muitinės įstaigą, pagrindu;
- apjungia kelias eksporto deklaracijas pilna apimtimi arba kai pagal kiekvieną jų išgabename dalimis.

Elektroninio eksporto manifesto MRN suteikiamas automatiškai. MDAS elektroniniu pranešimu IE548LT informuoja deklarantą apie suteiktą manifesto MRN, kurį deklarantas turi nurodyti išvežimo įstaigai. Elektroninis pranešimas IE548LT gali būti ir neigiamas, t. y. nurodytos manifesto nepriėmimo MDAS priežastys.

Lydimasis popierinis elektroninio eksporto manifesto dokumentas neformuojamas, todėl, prekes pristačius LT išvežimo muitinės įstaigai, elektroninio eksporto manifesto MRN turi būti nurodomas išvežimo muitinės įstaigos pareigūnui.

Elektroninio eksporto manifesto (IE547LT) pildymo ypatumai:

1. Pildant duomenų grupę *Manifesto prekė* (duomenų elemento atitikmuo *Prekių sąrašas* naudojant komercinę programinę įrangą) privalu nurodyti elektroninio eksporto manifesto prekės eilės numerį, transporto dokumentą, kuris lydės prekes į išvežimo muitinės įstaigą, pakuočių rūšį, ženklus ir numerius bei pakuočių kiekį (priklauso nuo pasirinktos pakuočių rūšies).

2. Duomenų grupė *Balansavimo įrašas* (duomenų elemento atitikmuo *Prekės pirminių dokumentų sąrašas* naudojant komercinę programinę įrangą) pildoma taip, t.y. kai iš Sąjungos muitų teritorijos išgabename:

- **tik dalis prekės**, deklaruotos eksporto (reeksporto) deklaracijoje, pildant duomenų elementą *Išvežama dalimis* pasirenkama reikšmė *Taip*, nurodomas prekės eilės numeris eksporto (reeksporto) deklaracijoje ir kiti reikiami duomenys;

– **visa prekė**, deklaruota eksporto (reeksporto) deklaracijoje pilnai arba **visos prekės**, deklaruotos eksporto (reeksporto) deklaracijoje pilnai, pildant duomenų elementą *Išvežama dalimis vis tiek pasirenkama reikšmė Taip*. Šiuo atveju turi būti detalizuota kiekviena eksporto (reeksporto) deklaracijoje nurodyta prekė: nurodomas brutto svoris, arba neto svoris arba pakuočių skaičius.

– kitoje valstybėje narėje pradėta eksporto muitinės procedūra ir ELD prekės dalyje nurodyta tik neto masė, nenurodyta bruto masė, tuomet kiekvienai su manifestu išgabenamai prekei nurodoma neto masė, o bruto masė nepildoma.

4 žingsnis (išvežimo muitinės įstaigos veiksmai): pagal prekių pateikėjo nurodytą elektroninio eksporto manifesto MRN, MDAS randa jo duomenis ir priimamas sprendimas dėl prekių išvežimo iš Sąjungos muitų teritorijos, t. y. patvirtinamas išvežimas pagal elektroninį eksporto manifestą MDAS arba priimamas sprendimas nepatvirtinti išvežimo.

Priėmus sprendimą patvirtinti išvežimą, eksporto (reeksporto) gabenimai užbaigiami automatiškai, informuojant eksporto įstaigą.

Tuo atveju, kai išvežimo muitinės įstaigai turi būti pateiktas elektroninis eksporto manifestas, tačiau dėl MDAS neveikimo ar kitų techninių problemų šių duomenų neįmanoma pateikti iki prekių faktinio atvykimo į išvežimo muitinės įstaigą arba šie duomenys jau buvo pateikti išvežimo muitinės įstaigai iki MDAS trikdžio, tačiau pateikus prekes, išvežimo muitinės įstaiga negali išvežimo rezultatų suvesti MDAS, išvežimo muitinės įstaigai **turi būti teikiami ELD**.

Dažniausiai verslo subjektų daromos klaidos, pastebėtos šiose situacijose, kai:

1. eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės išgabenaus dalimis, pirmoji išgabenaus prekių dalis, taikant eksporto manifesto pateikimo ir įforminimo procesą, išvežama per vieną LR išvežimo įstaigą (elektroninio eksporto manifesto įforminimas MDAS užbaigiamas), o likusioji – per kitą LR ar kitos ES valstybės narės išvežimo muitinės įstaigą jau netaikant elektroninio eksporto manifesto pateikimo ir įforminimo proceso. Šiuo atveju lieka neužbaigti eksporto (reeksporto) deklaracijos muitinės formalumai. Pagal SMK IA 333 str. 4 ir 8 punktų nuostatas, pirmoji išvežimo įstaiga turi surinkti visus įrodymus iš kitų išvežimo įstaigų ir užbaigti eksporto formalumus MDAS. Vienu iš įrodymų gali būti ELD kopijoje atitinkamos išvežimo įstaigos padarytos atžymos apie eksportuojamų prekių dalinius išgabenaus ar kiti priimtini įrodymai, nurodyti SMK IA 335 str. 4 dalyje;

2. eksportuojamos (reeksportuojamos) prekės kaip jungtinis krovinys, taikant eksporto manifesto pateikimo ir įforminimo procesą, tačiau asmenys, teikiantys eksporto manifesto duomenis, dėl įvairių priežasčių neįtraukia visų eksporto deklaracijų į minėtąjį procesą. Šiuo atveju lieka neužbaigti eksporto (reeksporto) deklaracijos muitinės formalumai. Pagal SMK IA 334 str. 1 dalies c papunkčio nuostatas, asmuo įrodymus apie eksportuojamų prekių išgabenaus turi pateikti eksporto įstaigai;

3. elektroninis pranešimas IE507LT siunčiamas dar neišleidus eksportuojamų (reeksportuojamų) prekių eksporto įstaigoje (šiuo atveju deklarantas apie tai informuojamas elektroniniu pranešimu IE521LT) arba ne tai išvežimo muitinės įstaigai LR, per kurią ketinama išgabenti prekes. Šiais atvejais lieka neužbaigti eksporto (reeksporto) deklaracijos muitinės formalumai automatizuotu būdu.
